

Փակցը ՇԱՄԱՐՈՒ օրերը կը հրատարակուի :
Տարեկան բաժանորդագրին է երկու և կես արծար Մեհիստ կանխիկ վճարելի , քե՛ մայրաքաղաքիս և իւր արտաքսմանց և քե՛ գաւառաց համար :
Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կը նդուստուի :
Հատը 40 փարայ է , և կը գտնուի մասնաւորապէս Պանթի-Պարու ջրավաճառ և գրավաճառ Պողոս և Յակոբ աղայից խանութները :

Ծանուցման տողը 3 դարու է մէկ անգամի համար : Աւելի աման կըլլայ աւելի անգամներ համար :
Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է զիր ուղղելի առ ՏԵՐԻՔԻ-ՏԵՐ Զ. Ս. Այսմանեան Կ. Պօլիս Պալլոգ-բազար Նաթիէի խան վերի յարկ բիւ 16 :

ADRESSE
H. S. ALADJADJIAN
Directeur du journal Arménien Pounte
—16 Nafie-Han, Balouk-Pazar 16—
CONSTANTINOPLE

ԳԱՆԱՌՆԵՐԸ ՆԱՄԱՐՆԵՐ
Կայսերական ջնորմին առնելու
Լրագրոյ վերջնական թերթով
մասնը հրատարակել Նորին կայսերական Վեհապետութենէ մեր նշանաւորութեան շնորհաւ երրորդ աստիճանի Մէծախոյն պատուանշանի առնելու դաւաններէ եկեղեցական և աշխարհական պատուարժան Հայր և Տեառն կողմանէ գրեւոր շնորհատուութեան և խնդակցութեան նամակներն Անտաղաճ համարած չէին չափաւորեալ սոյն հրատարակութիւնը , բայց տեսնելով որ լրագրոյս անձնութիւնը չկրնար տեղի առն ամենուն ալ , հարկադրեցանք այս անգամ նշանակել շնորհատուող ազնիւ Հայր և Տեառն անուններն և ընտելացնել և եթէ , խորին շնորհակալութիւն մատուցանելով իւրեանց շնորհատուութեանց և բարեմաղթութեանց համար , և ինչպէս արդէն ըստ իմք՝ մեր անձին և մեր լրագրոյն համար այս առթիւ գրեւոր ներողներն զմեզ քաջալերելու սիրով և տեսչանաց պատշաճութիւններ համարելով , որ ոչ սակաւ քաղցր և հաճելի են ապաքին :
Աւաստի
Օրհնատ . - Տ. Գրիգոր քահանայ Խորասանեանց
Կեղեցուլ . - Տ. Խորէի Աւաստքահանայ Պարթիւնեան
Աւանդութիւն . - Տ. Պարգիս քահանայ Ս. Զօհրապեան
Չորեք . - Տ. Վահան քահանայ Պաղատալեան
Մանկութիւն . - Տ. իրան Էֆէնտի թողատեան
Ամսեւ . - Յարութիւն Էֆէնտի Մէջնեան
Ամսեւ . - Մկրտիչ Էֆէնտի Ա. Այլմուսեան
Պարբեր . - Նշան Էֆէնտի Բաւրանեան
Տրեք . - Յովհաննէս Էֆէնտի Խաչիկեան
Մանկ . - Յակոբ Էֆէնտի Յ. Վարեմեան
Պարբեր . - Ղազարոս Էֆէնտի Գ. Չիլիկեան
Ամսեւ . - Նիկիթի . - Յարութիւն Էֆ. Խաչեան
Մեքալ . - Սիւսան Էֆէնտի Չեմեմեան
Բարբեր . - Մկրտիչ Էֆէնտի Սանտեան
Բարբեր . - Մկրտիչ Էֆ. Տէր Յովհաննէսեան
Թղթակցութիւն Փոնթի
Պրոպէն Նիւ-Լորտ . 17 Փետրուար 1891 : - Ձեր դատարանութեան և գրասենյակէ Հայոց համար . - Յովհաննէս . - Թղթակցութեան առնելու . - Մկրտիչ Նահապետ քերթաքի Ստեփան : - Ուրախութեամբ կը ծանուցանեմ թէ Նիւ-Լորտի հայրային կրթութեան վերատեսչութիւնն քաջ անդրադարձաւ և հայրենի լեզուի բաւական տեղեկի դատարան մը կարգած է յատկապէս Հայոց համար : Դատարանութիւնը կրկին երկուշաբթի ժամը 7 1/2 ին և կը տեսնուի մինչև 9 1/2 , երկուշաբթի ,

երեքշաբթի , չորեքշաբթի և հինգշաբթի երկուշաբթի անդրադարձն կարգաւ դրել , անդրադարձն էլ հայրենի թարգմանել , ուղղագրութիւն և խօսակցութիւն . իսկ ուրախ երեկոյներն միայն ձայնակաւ երգած ծառայելու : Ոչ միայն դատարան ձրի է , այլ և թուղթ գրել մեզն դատարանը և այլ ամէն պիտոյք ձրի կը բաշխուին որպէս ամենայն հանրային վարժարանաց մէջ : Այս դատարանութիւնը կը լինին Նիւ-Լորտի հայրային վարժարանաց միայն մէջ : Առ այժմ 30 է Հայ ուսանողաց թիւն : Վերատեսչութիւնը շատ զոհ է Հայ ուսանողաց կանոնաւոր ներկայութեան : Շնորհակալութեան արժանի են քաղաքիս կառավարութիւնը և ուսումնական խորհուրդն , որ առատաբերութեամբ կընեն այս բարիքն մեր բազմակարգութեամբ անհաւանի իմէ այսուհետեւ գտնուին ասանդակներն լեզուի անդէս մնացեալ Հայեր , և դանդաղաբար իւրեանց վիճակէն , յանցանքն ինքեանց պիտի լինի , որ փոխանակ երկուշաբթի երկու ժամ անդրադարձն լեզուի ուսման նուիրելու առաւել կը սիրեն Յ. ժամ զրաւանութեամբ վառնել : Մեր կողմերը (Վալլէմիզուրկի մօտ) հարուստ անձ մը համալսարան մը բանալու համար Փորթիկ Նուէր մը ըրած է . - հինգ միլիոն տուրք ամբողջ փողոցի մը բոլոր տուններն ու խանութները դնել սկսած է նոցա դեռնին վերայ համալսարանը կառուցանելու համար : Ահաւասիկ մեծագործութիւն մը : Սակայն մերիկեան նամակատանց մէջ եթէ կորուստ մը պատահի , ո՞վ որ ինչի կորուստն տեսնէ կրնայ ի դատարանը զմեզ անհաւանութիւնն և տուրքներ առնուլ , Հետեւաբար նամակատանց մէջ կորուստ չատ քիչ անգամ կը պատահի : Եթէ նամակի կամ ուրիշ բանի մը տէրը չգտնեն՝ ամէն օր ծանուցումներ կընեն , և երկար ժամանակ սպասելէն ետք՝ անտէր նամակներն և ուրիշ բաները Վալլէմիզուրկի կը գրկեն , և անդ հոյ ճարակ կը տրուին յետ արձանագրութեան . իսկ դոյրերը կը վաճառեն տճրքով և արդիւնքը կը յատկանայ բարեկործութեանց : Հանրաժանութիւն թէ ժամանակէ մը հետեւ Սիւզիկոյ և Միացեալ Նահանգաց կառավարութեան մէջ իրաւատութեան վէճ մը երեւան ելած է Պէրիկի ծովու համար : Երբեք երբեք այս վէճն այնպիսի կերպարանք մը առաւ , որ երկու կողմանց աշխարհավարաց բաւական տարութիւն պատճառեց , և ապաւորեց առիթ տուաւ սուր ակնալուծ ունեն դնելու . բայց Միացեալ Նահանգաց արտաքին գործոց նախարար Պ. Պէյքի և

Սիւզիկոյ նախարարակալ Լորտ Սիւզիկոյի շնորհիւ այդ ծանր վիճակը չունեցաւ . այսու ամենայն անօրաչափ և սոսկ Զրդուր կառավարութեան մէջ ողորմութիւն չուճելու համար միջոց մը գտած է Լորտ Սիւզիկոյի . միջոց մը՝ որ կրնայ դեղեցիկ օրինակ մը լինիլ բովանդակ աշխարհի համար . այն է՝ Միացեալ Նահանգաց դատական Գերագոյն Ստեանի վճռոյն յանձնել ինքիւն : Սիւզիկոյ կառավարութիւնը խնդիրը կազմի կեղծի մը մէջ դրելով՝ այդ ատեանին կը մատուցանէ , սրտել թէ ինչ իրաւունք Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնը գրեւոր է անդրադարձն Սէյուսարտ նաւն Պէրիկի Վարեմիզուրկի , և տուգանք կը պահանջէ : Գերագոյն պատկառելի ատեանն իւր իրաւասութեան սահմանին վեր չհամարելով ինքիւն , յանձն կառուա ինքեան տեսնուլ , թէպէտ Պ. Պէյքի նորա իրաւասութեան վեր կը գտնէ՝ ինքիւն իրեւ լիզ դիւանագիտական համարելով : Սակաւ ժամանակէ ետքը պիտի սկսի սոյն մեծ դատն , և այս ամենապարտ երկրի ամենախիմաստուն դատարանը ուղեղն ու շրթներն պիտի լուծեն այն ինքիւն՝ որոյ կարգադրութեան համար պատերազմն անհրաժեշտ կը համարուէր : Առիթ մը՝ որ սոյն երկու անդրադարձն երկուսց օրհնագիտական ընտիր տաղանդներն ի տես և ի հանդէս պիտի բերէ : Գիտելու արժանի չէ՞ որ Սիւզիկոյ կառավարութիւնը Միացեալ Նահանգաց կառավարութեան հետ ունեցած կարեւոր խնդիրը Միացեալ Նահանգաց Գերագոյն Ստեանին կը վստահի : Այս խաղաղասիրական նշանաւոր վարժունքն սրջափ առաքինական յաղթանակ մը թողուհոյն կառավարութեան հետ մատչելի լիաւոր մէջ Միացեալ Նահանգաց կառավարութեան համար , որով արեւելեալացի կը հաստատուի թէ Միացեալ Նահանգաց Գերագոյն Ստեանը նոյն ինքն արդարութիւն է : Այնպիսի խնդիր մը՝ յորում Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնն ուղղակի շահ ունի , նոյն ինքն Միացեալ Նահանգաց Գերագոյն Ստեանին կը վստահի . ուրեմն քանի՞ զիւրին է նոյն Ստեանի վճռոյն յանձնել այն միջադրային խնդիրներն , յորս նա բնաւ շահ չունի . և այսպէս բաւալ պատերազմն , եթէ ոչ բովանդակ երկրադնտէ գէթ քաղաքակրթեալ աշխարհէն :

Լորտ Գրիգոր քերթն , և այս պատճառաւ տեղւոյս հայերուն շատերը բաւական չափ ունեցան՝ զնեն լավ այդ խնդրու երեւաները և գործարանաց վաճառելով խաղաղութիւն : Արդարեւ Հայոց համար չկայ այնքան յարմար տեղ մը քան զՄիւլիֆոնիս և մանաւանդ քան զՄիւլիֆոն քաղաք և դաւառ : Գաղաքիս Հայոց վիճակն հետզհետէ կը բարձրի նիւթապէս . սակայն հաստատութիւն մը , ուր ստեղծ ժողովին և զիրար հրահանգեն : Գաղաքիս Հայք դեռ մեծաւ մասով իրարմէ անջատեալ կապուին , թէպէտ՝ քաղաքակրթութիւնը կողմանց Հայոց հետ՝ առաւել յաղմանց Հայոց հետ՝ առաւել լինին : Այս գաղթականութեան մէջ թէպէտ չկան կիճուսութեան վէճեր , սակայն կայ դրամ շահերու չափազանց տեսն , և յայտն մասին միջոց ժամանակ չիճուսութիւնը միջոցով իւրեանց ազդուստն , առանց խիղճ ու պատիւ կորուսանելու : Յիշեալ 15 ժերունիք 15 ամիս սերտեցին , պաղեղի և գըլատորի քիւսակար չլինեն հաստատեցին , զոր պիտի վաւերացունէ քաղաքակրթութեան բոլորին : Այս բերկրաւոր որոշման վերայ արհեստաւոր քաղաքեցան , այրիք ուրախացան , որ արդիւնք ծախ դարկին և ամենեքեան բաւական ժամանակ լինեն վեհափառ կայսեր համար : Հայադրի Դատարան Գերագոյն Գրիգոր քերթն անհաւանութեան հետ զեր Ժողովրդեան յոյսերն շատ փայլուն են չամիչի համար : Ծատ խմբատուութեամբ վարուած կը լինին Նիւ-Լորտի և Ուսթըրի դրամատէր Հայք , եթէ դան այսր և երկիր գնեն , կը հաւատամ թէ դրամատիւրը տուղ ժամանակէ մէջ կը իրենապատակի ճարտար դրամատիւրը ձեռքը . թո՛ղ այն քաղաքական մարմնութիւնն , որ Հայն ընտանաբար աստանոր կրնայ վայելել քան ուրիշ տեղեր , որ հարստութենէ շատ աւելի յարգի է : Ծատ կը ցաւիմ երկ կը մտածեմ թէ Հայք միշտ կուգան և կը թանձրանան Նիւ-Լորտի , Ուսթըրի , Պոսթըրի և այլ քաղաքացի մէջ և անդ կը մնան ի ծառայութեան իւր գործաւոր , կամ կը ջանան միջիլ իւրեանց գուճարեալ դրամապատկով տեղւոյն հարուստ գործարանատեարց հետ շատ անհաւասար մրցում . պէտք է խրատ տալ նորեկ Հայոց որ հետամուտ լինին երկրագործութեան օգտակար և շահաւոր կենաց :

Կարծուի թէ ներման պիտի արժանանան շնորհիւ աղջանաց 15 ժերոց , որոց զորաւոր փաստերն կը յաջողին բաւալ այն արդեւոր , որ էր կտաւ չուալ Հայր Արաճամի լճին տարը , առաւելութեամբ թէ լուանայի կտաւին քաղաքութիւնը քիւսակար են , հասարակութեան առողջութիւնը կը խանդարեն , և թէ՛ կտաւին քաղաքութեան տարերք (պաղաւել և գըլատոր) քղէրայի մայր են : Այդ արդեւոր թուականն սկսեալ , ամբողջ 15 ամիս , Պատմաճի և Պոյաճի վարպետներ , իւրեանց քաղմութիւն գործաւորներով հանդերձ , նիւթական և քաղաքական մեծ անկում կրեցին . մանող որ արդիւնք ու այրիներ՝ որ արդէն աղքատիկ էին , բաւրովին թշուառացան : Հայադրէ աւելի շուրջալ գործաւորը իւրեանց հացն վարկն ու դրամային կորուստներով՝ ստիպեցան այլուր փնտել իւրեանց ազդուստն , առանց խիղճ ու պատիւ կորուսանելու : Յիշեալ 15 ժերունիք 15 ամիս սերտեցին , պաղեղի և գըլատորի քիւսակար չլինեն հաստատեցին , զոր պիտի վաւերացունէ քաղաքակրթութեան բոլորին : Այս բերկրաւոր որոշման վերայ արհեստաւոր քաղաքեցան , այրիք ուրախացան , որ արդիւնք ծախ դարկին և ամենեքեան բաւական ժամանակ լինեն վեհափառ կայսեր համար : Հայադրի Դատարան Գերագոյն Գրիգոր քերթն անհաւանութեան հետ զեր Ժողովրդեան յոյսերն շատ փայլուն են չամիչի համար : Ծատ խմբատուութեամբ վարուած կը լինին Նիւ-Լորտի և Ուսթըրի դրամատէր Հայք , եթէ դան այսր և երկիր գնեն , կը հաւատամ թէ դրամատիւրը տուղ ժամանակէ մէջ կը իրենապատակի ճարտար դրամատիւրը ձեռքը . թո՛ղ այն քաղաքական մարմնութիւնն , որ Հայն ընտանաբար աստանոր կրնայ վայելել քան ուրիշ տեղեր , որ հարստութենէ շատ աւելի յարգի է : Ծատ կը ցաւիմ երկ կը մտածեմ թէ Հայք միշտ կուգան և կը թանձրանան Նիւ-Լորտի , Ուսթըրի , Պոսթըրի և այլ քաղաքացի մէջ և անդ կը մնան ի ծառայութեան իւր գործաւոր , կամ կը ջանան միջիլ իւրեանց գուճարեալ դրամապատկով տեղւոյն հարուստ գործարանատեարց հետ շատ անհաւասար մրցում . պէտք է խրատ տալ նորեկ Հայոց որ հետամուտ լինին երկրագործութեան օգտակար և շահաւոր կենաց :

Իւրեւ . 10 Փետրուար 1891 : - Տեղւոյս Պատմաճի և Պոյաճի արհեստաւորք 15 ամիս լու ապաշխարութիւն մը կրեւէ ետքը , կը

տէն . մէկը վերաւորեալ կը հասնի
ի Սեւերեկ և անդ կը մտնի . իսկ
միւսն Գարաճատաղի մէկ գիւղին
մէջ . աւագակը առաջինը վերաւո-
րած թողած և վաճառքն ու դրա-
մը առած են . իսկ վերջինս գը-
լուն ջախջախեղէն ետքը կողոպ-
տեր են : Առաջինը կամուրջ գիւ-
ղէն Չալանց Պողոս , իսկ երկրորդն
Եղեանի Յակոբեան Մարի հասա-
րակութենէն Սթիվարեան Հաննա
(Յովհաննէս) . Պողոս խօսեցեալ
մը թողած է՝ իւր յիշատակն ող-
բալու համար . Հաննա՝ անդամա-
լոյծ հայր մը : Կառավարութիւնը
դեռ կը շարունակէ խռովարկու-
թիւններն : = Ամբաստան Սթիվար-
տոյ մէջ ալ քաղաքէս 15 ժամու-
ճանապարհ հեռի Սրբուհի գաւա-
ռակի Սրբն անուն գիւղի մէջ
սպանուեցաւ Գեորգ Տէր Պետրոս-
եան . անշուշտ եղեանագործը
պիտի գտնուին և պիտի պատժու-
ուին չնորհիւ կառավարութեան :
Սպանեալն՝ մեծագործ և բարե-
յիշատակ եղեանայի Ղապանցեան
Տ . Յարութիւն արեւելահայոցի
մերձակայ աղագականներէն էր : Այ-
րի մը և բանի մը որը կը թողու-
թշուառութեան որդեգիր :

Ստեփան Ս . Յակոբեան

Ստեփան (Եղգալտի գաւառ)
8 Փետրուար 1891 : - Գիւղաքաղա-
քըս կը բաղկանայ 1500 տունէ .
300 ը Հայ են , որոց մեծ մասը
կըղզաղին այգեգործութեամբ , և
փոքր մասն՝ արհեստներով . եր-
կաթագործ , ջաղացպան , ներ-
կարար , հիւսն և այլն : Դժբաղ-
դաբար անփոյթ և անհետաճեա-
ն արհեստից մէջ զարգանալու
և կը շարունակեն ցարդ նախնա-
կան դրութեան մէջ : Յաւալի է
ըսել որ այս վիճակն ունին մե-
րայինք ուսման և դաստիարա-
կութեան գործին մէջ ալ . կայ
դպրոց , սակայն նորա բարեկար-
գութեան ու արդիւնաւորութեան
կարեւորագոյն պիտոյնք ըստ ար-
ժանեոյն հոգալու փոյթն ու ջանք
կը պակսին , և եկեղեցւոյ ու
վարժարանի ֆինանսակար անձինք
սուտակասպաս ընթացիւք կը յա-
ջողին զբաւել միամիտները , և
բռնութեամբ տիրել ամենայնի :
Ծառ դժուարին է համոզել մի-
ամտաց դասն թէ՛ ձեր քով եկող
քննողները ձեր ֆինանսովը օգտիլ
ուղղող անձեր են , պարտ է ըզ-
դուշանալ ի նոյնան , և թոյլ չը-
տալ որ այնպիսիք հային եկեղեց-
ւոյ և վարժարանի գործոյ :

Կ . Գ . Կիւրեղեան

Մանուկ . 17 Փետրուար 1891 : -
Այսօր , յետ աւարտման պատա-
րագի , Թաղ . Խորհրդարանի մէջ
քաղաքիս գլխաւոր ազգայիններէ
Ժողով մը տեղի ունեցաւ , և ջըր-
ուելէն ետքը տեղեկացանք որ
արդիւնքը եղած է՝ ի նպաստ երկ-
սեռ վարժարանաց ընկերութիւն
մը հաստատել . և իրենց մէջ կազ-
մած են յանձնաժողով մը՝ 12 ու-
սումնասէր և գործունեայ անձե-
րէ , որք են :

Նաղարէթ	էֆ . Ներսէսեան
Աւետիս	» Տէր - Մատթէոսեան
Աւետիս	» Գալէնտէրեան
Խաչատուր	» Անսուրեան
Կարապետ	» Ունճեան
Ղազարոս	» Հալաճեան
Յարութիւն	» Բէյօլեան

Յակոբ էֆ . Վարեմէզեան
» Փառապետեան
» Փառապետեան
» Մարտիրոսեան
» Սիրապետեան
Սոքա պիտի հսկեն երկսեռ
վարժարանաց կարգապահութեան
և յառաջդիմութեան , և ստանձ-
նելով նաեւ ազգային կառավար-
չութեան խնդիրները պիտի ճոխացը-
նեն հանգանակութեամբ եւ բա-
ժանորդագրութեամբ : Սրանցիկ
զուգարդակութիւն մը . յետ փակ-
ման նոցա նստին , ժողով մը եւս
տեղի ունեցաւ տղայոց վարժարա-
նի օրհանմէ , սոքա հաստատու-
ցին կրթականօրէն վարժարան մը ,
որ յետ այսօրիկ ամեն կիրակի օ-
րեր բաց պիտի լինի , և ապա
պիտի լինին յաճախել ամեն աղ-
գայինք : Անդ պիտի արտասանուին
կրօնական ատենաբանութիւնք և
պիտի բացատրուի նոյն օրը ե-
կեղեցւոյ մէջ ի լուր ժողովրդեան
կարգապահութեան Ս . Գեորգ : Չենք
յուսար որ գտանի հայ մը որ մեզ
հետ ուրախութեամբ չընդգրկի
և յնձուրութեամբ չհրճուի այս կրթա-
կան հաստատութեանց համար .
սակայն յաւալի է նաեւ ըսել թէ
չկայ հայ մը որ մեզ հետ չտնի
երբ ըսենք թէ Մանսայի քահա-
նային խնդիրը տակաւին բոլորովին
չէ բարձուած : Դանդի Պատրիար-
քարանէ քանիցս կրկնուած հրա-
մանաց հակառակ Ս . Սիւրբ Եկե-
ղեցւոյ ծերունի քահանայն զորիկ
է եկեղեցի մտնելէ և կը թափառի
աստ և անդ հակառակ իւր փա-
փաքանաց և պաշտօնի . հետեւա-
բար յիշեալ երկու ընկերութեանց
շարունակուելուն արդեւք եղող
խնդիր մը գոյութիւն ունի տա-
կաւին : Թէպէտ վերջերս զոյոյց
մը լսուեցաւ թէ Թաղ . Խորհրդը
որոշած է յիշեալ քահանայն յե-
կեղեցի մտնանել , սակայն կե-
րուի թէ համաձայնութիւն մը գո-
յացուցած չլինելով իւրեանց մէջ
խնդիրը կրկին գոյուած է : Եթէ
հարցուի թէ՛ ժողովուրդը ինչու
գիտողութիւն չէ ըրած , պատճա-
ռը այն է որ իւրեանց բոլոր յոյ-
սը դրած են վիճակիս նորոնոր
առաջնորդ Գեր . Ներսէս Ասլան-
եան Հօր բարեկամակց գործառ-
նութեանց վերայ : Չայս խորհուրդ
կրտած է նաեւ տեղւոյս Թաղ .
Խորհրդը համակերպելու Նորին
Գերապատուութեան խորհրդոյ և
հրահանգաց , որոց միջոցաւ միայն
պիտի լուծուին վերջապէս ամեն
կնճառա խնդիրք : Տայր երկին
որ մեր նորոնոր Ստալիստը
փութայր օր առաջ հասնիլ Չալա-
նիս և անցնել իւր պաշտօնի զը-
լուիլ , և այսքան ժամանակաց
մէջ զոյոյցած անդամներէ վեր-
քերը բուժէր : Գեր . Ասլանեան
Հայրը լուծելով այս խնդիրը և
հաստատելով կատարելով խաղա-
ղութիւն , անուանալի յիշատակ
մը պիտի թողու ամեն հայ սրտից
մէջ :

Ա.Զ.Գ.Ա.Յ.Ի.Ն. ԼՈՒՐԵՐ

Հինգ շաբթի ընդունելութեան
հանգէս կատարուեցաւ Պատրի-
արքարանի մէջ՝ Ամեն . Տ . Խորհն
Ս . Պատրիարք Հօր անուան տարե-
դարձի առթիւ : Նոյն օրը առա-
ւօտէն մինչեւ երկուրդ առ ի շնոր-
հաւորութիւն հետզհետէ Նորին
բարձր Սրբազնութեան ներկայա-
ցան եկեղեցական և աշխարհա-

կան երեսփոխանաց բազումք , Կը-
րօնական և Քաղաքական Ժողո-
վոյ անդամք , թաղական խորհր-
դականք , և այլ պաշտօնաւոր և
անպաշտօն բազմաթիւ նշանուոր
ազգայինք , ինչպէս նաեւ մայրա-
քաղաքս գտնուող գաւառացի ե-
րեւելիք : Ս . Պատրիարք Հայրն
ըստ արժանեոյն մեծարեց պատ-
ուեց զամենքն ալ հայրական սի-
րով , և օրհնեց դոհուրութեամբ :
Նոյն և հետեւեալ օրերը մերձա-
կայ գաւառաց առաջնորդարան-
ներէ , Ժողովականներէ և Ժողո-
վրդեան երեւելիներէ ալ շնորհա-
ւորական ուղերձք և հեռագիրք
թափեցան առ Նորին Սրբազնու-
թիւնն , որոց ամենուն ալ շնոր-
հակալութեան պատասխան փու-
թացոյց , ինչպէս նաեւ առ Ամեն .
Տ . Յարութիւն Ս . Պատրիարքն Ե-
րուսաղիմայ , որոյ կողմանէ ալ
շնորհաւորութեան հեռագիր հա-
սաւ երէկ :

Կ . Պոլոյ պատրիարքական
փոխանորդ Գեր . Տ . Գեորգ Ծ .
վարդապետ Իւթիւնեան՝ որ ե-
րեքշաբթի օրէ հետէ անձնական
տեղաւորութեան պատճառաւ բոցա-
կոյ կը գտնուի Պատրիարքարանէ ,
երէկ և այսօր բաւական կաղզու-
եալ լինելով՝ առաջիկայ երկու-
շաբթի պիտի կրնայ իջնել ի Պատ-
րիարքարան :

Հիւանդանոցի պատուար-
ժան Հոգաբարձութիւնն , հաւա-
նութեամբ ազգային վարչութեան ,
առաջիկայ շաբթու մէջ կըսկսի
շարունակել հիւանդանոցի վերա-
յնութեան ի նպաստ հանգանա-
կութիւնն , որ ժամանակէ մը հե-
տէ ընդհատեալ էր : Այս կարեւ-
րագոյն շինութեան գործն տակա-
ւին ի կատար հասած չէ : Ամէն
գասու և աստիճանի ազգայինք
պարտին յօժարակամ մասնակցիլ
հանգանակութեան , որպէս զի օր
յառաջ աւարտի , և պատասպար-
եալը իւրեանց յարմար տեղերը
դետեղուին յանդօրու : Աւելորդ
կը համարուի այս առթիւ ևս ճա-
նախօսել միլիոնաւոր Հայոցս միակ
պատասպարանի կարեւորութեան ,
աշխարհային ձախողութեանց Կ . Պոլ-
սեցի , Գեորգ Եֆէնտի Էնֆիլէճ-
եան Կ . Պոլսեցի , Կարապետ Է-
ֆէնտի Գալուստեան Սրբիանու-
պոլսեցի և Վալանթին Եֆէնտի
Նալբաս Արքիանուպոլսեցի :

Պիլէճիկի Հոմեմական աղ-
գայինք նկատելով որ իւրեանց
առաջնորդն դեռ կը պնդէ նոր
սուսմարը գործածել և ըստ այնմ
կատարել տօներն ու եկեղեցական
արարողութիւններն , ըստ Թա-
րիկ լրագրի՝ յատուկ պատուի-
րակութեան միջոցաւ հանրագիր
մը զրկել են ի Կ . Պոլս , որպէս
զի թոյլ արուի վարուիլ ըստ ա-
ռաջնոյն . և ըստ ձերխեթի-Ծառ-
գիլէի տեղեկութեանց , խնդրե-
ր են որ Պիլէճիկի թեմը Պրուսայի
առաջնորդութենէ զատուելով՝
նիկոմիդիոյ առաջնորդութեան
ենթարկուի : Այսպիսի գանդա-
տանաց ձայներ կը հասնին Էն-
կիւրիէ ալ Հոմեմական ազգայնոց
բազմաց ծանր կողմնակալութեան
բոլորովին՝ նոր սուսմարն գործա-
ծելով և տօնական օրերը փոխե-
լով :

Գանի մը ամիս յառաջ ինչ
ինչ գիտողութեամբ ծանուցած
էինք թէ՛ Ստորիք , որ մերթ ընդ-

մերթ Հայոցս դէմ կենեն՝ երու-
սաղիմայ մէջ տնօրինական վայրաց
և այլ հաստատութեանց համ-
ստացութեան խնդիր յարուցանե-
լով , գործեալ սոյն խնդիրն յա-
րուցած և Բ . Գրան դիմած են :
Յրդ կը յաւելումը տեղեկութիւն
տալ թէ՛ ինչպէս անտարակոյս
էինք , Բ . Գրան Պատրիարքարա-
նի բացատրութեանց վերայ պա-
տասխանած է ասորոյ թէ՛ Ե-
րուսաղիմայ մէջ ո՛ր և է սեպհա-
կանութեան իրաւունք չունին , և
Հայոց թողտուութեան շնորհիւ է
որ տնօրինական վայրաց մէջ կը-
նական արարողութիւններ կը կա-
տարեն :

Գոհութեամբ իմացանք թէ՛
Ամասիոյ քաղաքապետութեան
դեղագործ անուանուեր է մեր
սիրելի բարեկամներէն Մեծ . Մը-
կըրտիլ էֆ . Ա . Ալթունեան , որ
ժամանակէ մը հետէ յիշեալ քա-
ղաքին մէջ հաստատուած է աղ-
նիւ ընտանեօրն :

Աւսթրիէն առ խմբագրու-
թիւն կը գրեն թէ՛ Մեծ . Պ . Մ .
Թօփհանէլեան զղուելով անդուր
ազգային գործոց յոռի ընթացքէն՝
որոշած է զայլմէլ այլուր , և ի
մտայ կերթայ կը հաստատուի
ի Գալիֆոնիս , ուր՝ ինչպէս
յայտնի է՝ հայկական բազմաթիւ
գաղթականութիւն մը կայ ար-
դէն : Կը յուսամք թէ՛ լրագրոյս
պատուարժան թղթակցին՝ աղիւ
Պ . Թօփհանէլեան պիտի հոգի
զրկել առ մեզ Ատլանտեանի ե-
ղերէն մինչեւ Խաղաղական Ով-
կիանոսի եղերքն ուղեւորութեան
մանրամասն նկարագրութիւնն , և
լրագրոյս ընթերցողը հետաքրք-
րութեամբ պիտի տեսնեն զայն ,
որպէս նորա ամէն նամակներն ու
յօդուածներն , զորս յաճախ կը-
հրատարակուի մեծաւ հաճու-
թեամբ և շնորհակալօք :

Նախընթաց օր բժշկական
վարժարանի մէջ քննութիւն կա-
տարուելով՝ հետեւեալ հայ ու-
սումնաւարտը դեղագործութեան
վկայական ստացան : - Յովսէփ Է-
ֆէնտի ձէլալեան Կ . Պոլսեցի , Յա-
կոբ Եֆէնտի Ուստաուրեան Կ . Պոլ-
սեցի , Գեորգ Եֆէնտի Էնֆիլէճ-
եան Կ . Պոլսեցի , Կարապետ Է-
ֆէնտի Գալուստեան Սրբիանու-
պոլսեցի և Վալանթին Եֆէնտի
Նալբաս Արքիանուպոլսեցի :

Երեքշաբթի Ռուսիոյ Կայ-
սեր ծննդեան տարեդարձին առ-
թիւ մայրաքաղաքիս դեսպանա-
տան մատարան մէջ առաւօտուն
մաղթանայ և դեսպանատան մէջ
գիշերը ընդունելութեանց հան-
դէսը կատարուեցան : Նոյն օրը
կայսերական պալատան և Բ . Գը-
րան կողմանէ ի շնորհաւորութիւն
գնացին բարձրաստիճան պաշտօ-
նատար առ դեսպանն , և թնդա-
նութիւն արձակեցան : Նոյն օրը Օ-
դոստ . Սուլթանի և Չարին մէջ
շնորհաւորութեան և շնորհակա-
լութեան հեռագիրք փոխանակե-
ցան :

Ըստ ծանօթութեան Միւ-
րիւվէթ թուրք լրագրի՝ Թաղ-
վիմի Վէգայի պաշտօնական լրա-
գրի տարեկան բաժանորդագրու-
թեան զինք պիտի լինի մէկ ոսկի ,
և լրագրին ազատ պիտի մնայ դը-
րոյնաթղթի տուրքէ և թղթատա-
րական ծախքէ :
Օդոստ . Սուլթանն Արուես-

ԿԵՆՏԱՂ

Ենեղեմաւոր

Ամեն . Տ . Խորհն Ս . Պատրի-
արք Հօր աշխատասիրութեամբ
ի լոյս ընծայեալ կարեւորագոյն և
օգտաւոր հրատարակութիւն մէ ,
ամէն գասու . եկեղեցականաց և
աշխարհականաց ուշի ուշով ըն-
թերցման արժանի : Ի սմա բա-
յատրեալ կը տեսնուի թէ եկե-
ղեցականք ո՛րպէս կեալ և կալ
պարտին , և աշխարհականք ո՛ր-
պիտի եկեղեցականաց մեծարանք
ընծայելու և պատկառ կալու
պարտաւորութիւն ունին : Նորին
բարձր Սրբազնութիւնն իւր այս
օգտաւոր հրատարակութեանէն
ճրի կը նուիրէ եկեղեցականաց :
Այս սակեղենիկ մատենկան վե-
րայ պիտի գրեմք ուրիշ անգամ
ալ :

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անտիոքայ Յունաց Պատրի-
արք Տ . Երասիմոս՝ Երուսաղիմայ
Պատրիարք ընտրուեցաւ :

Յունաց Ս . Պատրիարքն անց-
եալ շաբթի օր Պատրիարքարանի
գործակատարին հետ Օդոստ .
Սուլթանի ներկայանալու պա-
տիւ ունեցաւ , և շնորհակալեաց
ուղերձ մը մատոյց : Հետեւեալ օ-
րը պալատան բժշկապետ Մալրոս-
եանի փաշա այցելեց առ Նորին
Սրբազնութիւնն ի Մաքրի դիւղ :
Անցեալ ուրեմ թուրք աւստրիա-
կան դեսպանն այցելեց ի Փէնէր :
Վեցերորդ բանակի (Պաղ-
տատ) հրամանատար Բէճէպ փա-
շայի ամառը ոչալին 15000 է 25000
բարձրացաւ :

Երեքշաբթի Ռուսիոյ Կայ-
սեր ծննդեան տարեդարձին առ-
թիւ մայրաքաղաքիս դեսպանա-
տան մատարան մէջ առաւօտուն
մաղթանայ և դեսպանատան մէջ
գիշերը ընդունելութեանց հան-
դէսը կատարուեցան : Նոյն օրը
կայսերական պալատան և Բ . Գը-
րան կողմանէ ի շնորհաւորութիւն
գնացին բարձրաստիճան պաշտօ-
նատար առ դեսպանն , և թնդա-
նութիւն արձակեցան : Նոյն օրը Օ-
դոստ . Սուլթանի և Չարին մէջ
շնորհաւորութեան և շնորհակա-
լութեան հեռագիրք փոխանակե-
ցան :

Ըստ ծանօթութեան Միւ-
րիւվէթ թուրք լրագրի՝ Թաղ-
վիմի Վէգայի պաշտօնական լրա-
գրի տարեկան բաժանորդագրու-
թեան զինք պիտի լինի մէկ ոսկի ,
և լրագրին ազատ պիտի մնայ դը-
րոյնաթղթի տուրքէ և թղթատա-
րական ծախքէ :
Օդոստ . Սուլթանն Արուես-

սից չբաղա՞ւր չնորհեց Սուլթան-
Ահմէտի մահաճառական օրհորդաց
վարժարանի գիշերօթիկ աշակերտ-
ներէն Հաճէր Հանըմի (Ահ տարե-
կան), հաւանելով նորա ձեռա-
դրած գորգին, զոր մատուցեր է
նորին վեհափառութեան:

— Ըստ Մոնիթէոր լրագրի՝ Եւ-
րոպայի պաշտօնատուներն 17000 լի-
րա կը պահանջէ Կ. Պոլսոյ վախ-
ճանեալ քաղաքացեալ Մաղհար
փաշայի ժառանգորդներէն:

— Կայսերական հրամանաւ՝
յետ այսորիկ օտար երկրաց օս-
կաններու գետնաշինարարաց մէջ մէկ
իւր մահ պիտի գտնուին, 1500
լրաշ ամսաթոշակ և ամսական
հազար զրուշ ալ ծախուց փոխա-
բէն ստանալով:

— Մայրաքաղաքին ամերիկե-
ան դեսպան Պ. Սալաման Զիլը
գիր մը գրելով առ արտաքին
ընթաց նախարարութիւնն, հրա-
պարտ է կայսերական կառավա-
րութիւնը՝ մասնակցել 1893ին ի
Պիտերսբուրգ բացուելիք արուեստա-
հանդէսի:

— Սպանիական կառավարու-
թիւնն Իզապէլ Լա Գուտիէր-
ազիայի առաջին տարեկանը ին-
տրից Օգոստ. Սուլթանի երկ-
րորդ սենեկապետ Հաճի Սելի
պէյի:

— Հինգշաբթի մէկ մէկ ամսա-
թոշակ վճարեցաւ Բ. Գրան և այլ
պաշտօնատանց քարտուղարաց և
պաշտօնէից, ինչպէս նաեւ բժշկ-
ական վարժարանի ուսուցչաց և
ուսանողաց:

— Օսմանեան կայսերական
Նախարարի նոր անօրինութիւնն, որ
ուշադր. համարեալ շատ մը պաշ-
տօնեաներ արձակած և կաղանդի
դարձելու գումարները ջնջած է,
պաշտօնէից քարտուղարաց համար
պահանջի անտուգ մը հաստատեց:
Պաշտօնէից ամսականէն չորս առ
հարիւր անտուգին պիտի յատկա-
նայ, և Պանքային Տնօրինութիւնն
ալ պիտի տայ պաշտօնէից ամսա-
կանին 100ին տասնին հաւասար
բամար մը, և յանուն իւրաքան-
իւր պաշտօնէի հաշիւ մը բռնելով
տարեկան հինգ առ հարիւր տո-
կոս պիտի բանեցնէ: Այսպէս դո-
յայեալ գումարը պաշտօնէից ըն-
տանեաց կամ զաւակաց և կամ
նոյն ինքն պաշտօնէին պիտի տրու-
ուի՝ հրաժարման կամ մահու
պարագայից մէջ, բայց մնալով
միշտ ընդ բացարձակ անօրինու-
թեամբ Պանքային վարչութեան,
որ ըստ ընթացից պաշտօնէից պի-
տի որոշէ ի հարկին թէ այն պա-
հանտի գումար որո՞ւն տալ պէտք
է: Այս անօրինութիւնը պաշտո-
նէից բարուրդ պաշտօնավարու-
թեան խթան և խնայութեան կա-
րեւոր միջոց մը պիտի լինի:

— Ի Ղալաթիա՝ սեղանաւոր Պ.
Նոմիար 28000 լիրա պարտքով
ի Կ. Պոլսոյ Եւտա Լէվի Բէգապօլ
օղլու 100-130 հազար լիրա պարտ-
քով, և այլ ոմանք մեծ գումար-
ներով սնանկացան՝ անցեալ և այս
շաբթու:

— Մովսիսի պաշտօնատան մէջ
կը բնուի Թէֆթիք Էֆէնտի անուն
անձի մը հնարած երեքտարեկան
գործիքն, որ նաւագնացութեան
տանն պիտի զգացունէ եղբր թէ
նաւը ծանծաղուտ տեղի մը մօ-
տեցած է:

— Մայրաքաղաքին վաճառա-
կանական սենեկի պակասեալ ան-

գամաց տեղ ընտրեցան Պատմաճը-
ղատէ Թէրիտ պէյ, Պ. Նորմաթի
Սէֆաթօրուլօ, Գնահեան Յարաւ-
թիւն Էֆէնտի, Սպառլաճ Լը-
գուտտի Էֆէնտի, Պաղըրճըպաշը
Եանքօ Սնտթուրիտի Էֆէնտի,
Պ. Ճօն Թոմսըն, Պ. Ժան Ֆիլիբի-
տի (քուէից կարգաւ):

— Ռուսիոյ կայսրը Ս. Սիմ-
նիպաւս պատմաւիտի տառաշին
աստիճանն ընծայեց Պէրսի ի կու-
սակալ Աղլի փաշայի, և Աւստրիոյ
կայսրն Ֆրանձ Եոսէֆ պատուա-
նշանի հրամանատարութեան տա-
տիճանը՝ Պէրսի առեւտրական
գաւառանի նախագահ Ապտիւլ-
գաւաթ Էֆէնտի, և երկաթեայ
թագ պատուանշանը՝ տեղւոյն քա-
ղաքացեալութեան ժողովոյ ան-
գամներէն Մուսայ Ֆրիճ Էֆէն-
տի:

— Գաղղիոյ կառավարութիւ-
նը, որոշմամբ Ալգային ժողովոյ,
ընչեց Թուրքիայէն ի Գաղղիա ներ-
մուծելի խոզակերու մաքսատուր-
քը:

— Ի Գումիդաիւ Բանտէի ա-
նուն յոյն մը փողոցին վերայ, և
ի Սապանճը խան Ֆրիճի անուն կոչ-
կալար մը աշխատեալ տառն յան-
կարծամահ եղան այս շարժու:

— Կ. Պոլսոյ Նուր-Օսմանիյէի
կողմը 3 սեռման ձերբակալե-
ցան՝ կեղծ սակեղարմ ի չըլտրե-
րութիւն հանելու տառն:

— Նախընթաց գիշեր Զէյթուն
Պրուսի տեղւոյ անգղիական չորհ-
նաւ մը խրեցաւ, որ Միջերկրա-
կանէ Կ. Պոլսոյ կուգար:

— Զորքորդ զօրքանակի դե-
ղագործներէն Եօրկաթի Էֆէնտի,
որ հիւժմախի դէմ դեղ մը զը-
տած լինելով մայրաքաղաքս ե-
կած էր, անցեալ օր Իսկիւտարի
մէջ նաւամատուցին մօտը գտնը-
նած պահականոցի առջև յան-
կարծական տկարութիւն մը զգա-
լով գետին ինկաւ, և պահականո-
ցէն յօգնութիւն փութալով՝
հարկ եղած խնամքներն ըրին, ո-
րովք քիչ յետոյ սթափեցաւ:

— Պրուսայի նահանգի գաւա-
ռակաց ու գիւղատնից մէջ ալ
այսուհետեւ մարդահամարի պաշ-
տօնեայք պիտի գտնուին ըստ ա-
ռաջարկութեան կուսակալին, որ-
պէս զի անպաշտ տեղեկագրու-
նէն ծնունդներն, ամուսնութիւնները
և վախճանումներն, Այս պաշտո-
նէից համար տարեկան 70000
լրուշ որոշուած է:

— Պրուսայի կուսակալն տեղ-
ւոյն երեւելեաց մէջ հանգանակու-
թիւն բացեր է՝ աղքատիկ աղջկոց
գաղտնական պիտոյքն հայթայ-
թելու նպատակաւ, և քանի մը
աւելցնելով 10000 զրուշ եղեր է
գումարը:

— Սէօքէի նախորդ արկղա-
կալ Հիւսնի Էֆէնտի որպէս վա-
ռարանը վիճելու տառն, քղանքը
բռնելէր, մարմինն այրեր և խեղճն
26 ժամ ետքը մեռեր է:

— Աքեայի ընդհանուր գա-
տախաղն և հարցադնելի գաւառ-
ւորն ի դատ կաշուեր են՝ իւրեանց
ղեղձմանց պատճառաւ:

— Պաշտօնէին՝ Տիարպէրիքէ՝
Կարինէ՝ Բաղէշէ՝ Խորբերդէ՝ Վա-
նէ՝ Էնկիւրիէ՝ Տրապիզոնէ՝ Սե-
բաստիայէ և Հայէպէ փետրուարի
20, 22, 23, 24, 25 և 26 թը-
նուրք հեռագիրք տեղեկութիւն

կուտան թէ յիշեալ նահանգաց
մէջ ո՞ր և է դէպք չէ պատահած
և կատարեալ անգործութիւն կը
տիրէ: Սինոպի կէրքէ գիւղաքա-
ղաքի մէջ մահաճառական աղը-
կանց վարժարան մը հաստատու-
ած է ժողովրդեան հանգանա-
կութեամբ: Բերայի նախնական
գաւառարանի Հուգուդի առաջին
ճիւղն՝ ամսոյս 1 էն սկսեալ, առ-
ուստաները ժամը 3 ին բացուե-
լով, ժամ մը մասնաւոր ինքզինք
զրադելէ ետքը գաւառավարութիւն
պիտի սկսի:

— Պատմաճըղ, Ասպիտա, Պաշտօն
Պարգն: — Կարնոյ Օվա գաւառակի
գայմադամ կարգեցաւ Ալգէա-
պատի գայմադամ Արիֆ Էֆէն-
տի: — Տրապիզոնի Ալգէապատ
գաւառակի գայմադամ անուա-
նեցաւ Թուրքի գայմադամ Բէ-
շտա Էֆէնտի: — Նոյն նահանգի
Թուրք գաւառակի գայմադամ
ընտրեցաւ Օվալի գայմադամ Մէհ-
մէտ Զիլքեր Էֆէնտի: — Տիարպէ-
րի Միտրալի գաւառակի գայ-
մադամ կարգեցաւ Սայրա Ղալիպ
Էֆէնտի: — Էնկիւրի Զորում գա-
ւառակի գայմադամ անուանեցաւ
Մահմուտ պէյ: — Իււլայի երկրորդ
տարեկան Էնկիւրի տնտեսակալ
Մէհմէտ պէյի: — Սանիյէ Միւթէ-
մայիլի աստիճան Պէրկապիլի գայ-
մադամ Նիդամէտտին պէյի: —
Սայրապի աստիճան Տէնիլի գա-
ւառակի հաշուակալ Զիյա պէյի: —
Կրեւտական ոսկի շքադրամ՝ Պրու-
սայի կուսակալ Մահմուտ փաշա-
յի: — Զորքորդ աստիճանի Մէհ-
միլի պատուանշան՝ Գումապիտի
պաշտական մարտնչներու առաջ-
նորդ Տ. Խուրի Գէրէմի: — Իււլայի
առաջին՝ առեւտրական և հանրա-
յին շինութեանց նախարարու-
թեան երկրորդ օժանդակ փե-
րի Մէհմէտ Նուրի պէյի: — Իսթիլադ
պատուանշանի արծաթ շքադրամ՝
Երթուրուլ Էնկիւրի մարտնչաւոր
աղտտեալ ոսկիայի և նաւատեսուցի:
— Իււլայի երկրորդ աստիճան՝ Մէհ-
միլի Էնկիւրի որդի Շէրիֆ Մէհմէտ
Ապտիւլադիլ պէյի: — Զորքորդ
աստիճանի Մէհմիլի պատուա-
նշան՝ պաշտան հայագործ Պ.
Միթրի: — Զորքորդ աստիճանի Օս-
մանիյէ՝ գերմանացի Պ. Վիլհէլմ
Բաւըրայի: — Եղեհիյի (Ուրֆա)
գաւառի կառավարիչ անուանե-
ցաւ Լաթիփի կառավարիչ Զիյա
պէյ: — Լաթիփի գաւառի կա-
ռավարիչ կարգեցաւ Եղեհիյի կա-
ռավարիչ Հասան Բիզա Էֆէնտի:
— Սանիյէ Միւթէմայիլի աստիճան
Հալէպի կայսերական կալուածոց
փոխտնօրէն Զիյա Էֆէնտի: — Ա-
ռաջին աստիճանի Մէհմիլի պատ-
ուանշան՝ Սպանիոյ մաքսատանց
վերատեսուչ Տօն Ժուան Նալա-
րայի: — Երրորդ աստիճանի Օսմա-
նիյէ՝ Մովզէրեան հրացանաց քրե-
նիչ յանձնաժողովոյ մասնագետ
պաշտօնեայ Մահմուտ պէյի: —
Զորքորդ աստիճանի Օսմանիյէ՝
Պաֆրայի գայմադամ Մուսայ պէ-
յի: — Զորքորդ աստիճանի Մէհ-
միլի Պոլուի Համիլիյէ գաւառա-
կի գայմադամ Պէրի Բեռաթի է-
ֆէնտի:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

— Անգղիոյ մէջ բաւական հոգ
և խնամ կը տարուի որ վարչա-
կան մարդիկ և հանրային գործիչք
անարատ լինին բարուրդ և վարուրդ:
Մարուր բարոյականութեան խը-
թան եղող այս սկզբանց շնորհիւ
է որ Իլլամիայի ինքնօրինականաց
Մեհմէտ Բաշալի պետ Պ. Բաշալի
վերջին օրերս արհամարհեցաւ, երբ
լուսեցաւ թէ անհամեստ ընթացից
մէջ գտնուած է: Այս գեղեցիկ
սկզբանց շնորհիւ է որ երբեք
արտաքին գործոց նախարարի
հաշակաւոր խորհրդական Սըր
Զալիլը Տիք հարկադրեցաւ ձե-
ռքն լծալ ինկիլ հանրային պաշ-
տօններէ, և արդ թէ և ջանահար
կը լինին ինքն և իւրքն որ երեւ-
ութեանական տխուր տուեալ վե-
րջտին, սակայն ի Լուրեան ան-
ուանի անձինք բողոքադիր փու-
թացունելով արդեւ կը յարու-
ցանեն և կը պահանջեն որ նախ
արդարացունէ զինքն և ապա
հետամուտ գտնուի հանրային
պաշտանանց: Անհրաժեշտ պէտք
է որ Անգղիացոց այս վարմունք
ու նախանձախնդրութիւնն օրինակ
լինի մյն ամէն ազգաց ու ազանց
համար, որոց սիրելի են բարին
ու մարդ բարոյականութիւնն:

— Իտալիոյ Ռեպուբլիկայի արքայն
ճանուցեր է նորընտրի նախարա-
րութեան թէ մտադրուի պատրաստ
է իւր անձնական գանձուն եւ-
մտացոյցէն զերջել և միլիոն ֆը-
րանք ի նպատակ երկրորդ արքայ-
նութեան ընդունելի չէ համա-
րել թագաւորին սոցն յայտարա-
րութիւնն, խորհելով թէ Իտալիոյ
արքայական տան ծախքն նուա-
զագոյն է ուրիշ տրեւոյական կամ
կայսերական տանց ծախքերէն, և
Իտալիոյ արքայն հարկադրեալ
է պահպանել նաեւ արքայական
պալատներն, դղեակներն, ամա-

կանքներն, և այլն: Մէկ քանի աւելցնելով, ամե-
նէն յամառ, ամենէն հին, ամե-
նէն արմատացեալ տեղեկերը չեն

կրնար հանգուրժել Էնսիթիթիւ
Մէտրիայի (Ի Բերա, Եմարըրը
փողոց թիւ 6) դարմաններուն:
Տենգաւք բոլոր հասարակ գեղե-
րը գործածելէ վերջը, շատ կը
դարմանան երբ կը նկատեն որ ա-
ղատ են իւրեանց պարբերական
տաղանթներէն: Ինքնին ժամանա-
կի վերադարձ կը գտնեն իւրեանց
ոյժն ու զօրութիւնն, զորս կ'որու-
սած էին թէ՛ տեղեկին և թէ՛ իւր-
եանց ներքինութեան մէջնի պատ-
ճառաւ, որ բովանդակ մարմնոյն
կազմաւորը կը տկարացունէ, և
մահաւանդ ստամոքսին վնասակար
կը լինի: Էնսիթիթիւ գեղեցիկ
խնամակն, առողջութիւնն ու
քունն անմիջապէս կը վերագո-
նան, և հիւանդն՝ ապաքինեալ և
կաղաւորեալ նոր օրի և կենդա-
նութիւն կը ստանայ:

Գ Ր Ա Մ Ա Կ Ա Ն	
Կ. Պոլսոյ 2 Մարտ 1891	
Օսմանեան Գոմարտիտէ	21-19
Բուսիլի երկրորդութիւն. Գրանդ 78-	
Թրամուէյ	1-0-542-
Օսմանեան լիւրս 100 դրուշն	
Մէհմիլի	108-22
Մէհմիլի	101-
Հինգիւն	103-
Վեցիւն	103-
Բուսիլի թղթագրութիւն	7-68
Բուսիլի	19-
Ռուսիոյ Բու	89-30
Գաղղիական լիւր	87-5
Անգղիական	110-7
Գրիպի	51-12

— Անգղիոյ մէջ բաւական հոգ
և խնամ կը տարուի որ վարչա-
կան մարդիկ և հանրային գործիչք
անարատ լինին բարուրդ և վարուրդ:
Մարուր բարոյականութեան խը-
թան եղող այս սկզբանց շնորհիւ
է որ Իլլամիայի ինքնօրինականաց
Մեհմէտ Բաշալի պետ Պ. Բաշալի
վերջին օրերս արհամարհեցաւ, երբ
լուսեցաւ թէ անհամեստ ընթացից
մէջ գտնուած է: Այս գեղեցիկ
սկզբանց շնորհիւ է որ երբեք
արտաքին գործոց նախարարի
հաշակաւոր խորհրդական Սըր
Զալիլը Տիք հարկադրեցաւ ձե-
ռքն լծալ ինկիլ հանրային պաշ-
տօններէ, և արդ թէ և ջանահար
կը լինին ինքն և իւրքն որ երեւ-
ութեանական տխուր տուեալ վե-
րջտին, սակայն ի Լուրեան ան-
ուանի անձինք բողոքադիր փու-
թացունելով արդեւ կը յարու-
ցանեն և կը պահանջեն որ նախ
արդարացունէ զինքն և ապա
հետամուտ գտնուի հանրային
պաշտանանց: Անհրաժեշտ պէտք
է որ Անգղիացոց այս վարմունք
ու նախանձախնդրութիւնն օրինակ
լինի մյն ամէն ազգաց ու ազանց
համար, որոց սիրելի են բարին
ու մարդ բարոյականութիւնն:

— Իտալիոյ Ռեպուբլիկայի արքայն
ճանուցեր է նորընտրի նախարա-
րութեան թէ մտադրուի պատրաստ
է իւր անձնական գանձուն եւ-
մտացոյցէն զերջել և միլիոն ֆը-
րանք ի նպատակ երկրորդ արքայ-
նութեան ընդունելի չէ համա-
րել թագաւորին սոցն յայտարա-
րութիւնն, խորհելով թէ Իտալիոյ
արքայական տան ծախքն նուա-
զագոյն է ուրիշ տրեւոյական կամ
կայսերական տանց ծախքերէն, և
Իտալիոյ արքայն հարկադրեալ
է պահպանել նաեւ արքայական
պալատներն, դղեակներն, ամա-

կանքներն, և այլն: Մէկ քանի աւելցնելով, ամե-
նէն յամառ, ամենէն հին, ամե-
նէն արմատացեալ տեղեկերը չեն

— Սերպիոյ ազգային ժողո-
վը որոշեց որ ազգային նոր
խորհրդարան մը շինուի 2 միլիոն
ֆրանք ծախքով:

— Իտալիոյ և Գերմանիոյ
հրաժարեալ կամ հրաժարեցուց-
եալ նախարարացեալ Պ. Բրիտի
և Պիլիպպո ինքնին ի մօտոյ պի-
տի տեսակցին:

— Ի Պէրլին զրոյց կայ եղեր
թէ Պիլիպպո ինքնին վերադա-
նիլ ինքնութիւն պիտի անցնի:

— Գերմանիոյ կայսրը ներքին
գործոց նախարարին ապարանքին
մէջ խնայքին նախագահելու առ-
թիւ երեւութեանաց ոմանց հետ
խօսակցեր, և զօրակաւնի մը ըսեր
է. « Այնպիսի պատերազմի մէջ
յորում թէ՛ Գաղղիոյ և թէ՛ Ռու-
սիոյ դիմադրել հարկ պիտի լինի,
կարեւոր է որ գերմանական տոր-
միզն կարենայ միայնակ պահպա-
նել Գերմանիոյ ծովեղբրն: »

— Ռուսիոյ կայսրը Մոսկուայի
կառավարիչ անուանեց իւր մեծ
եղբայրը, Սերկիտ Ալեքսանդրո-
վիչ մեծ դուքսը:

— Պաշտօնային իշխանութիւն
յառաջիկայ գարնան կը սկսի առ-
թիւ լինելու կառուցանել Սփիւ-
յի (մայրաքաղաք) շուրջը:

— Պէրլին հեռագրաւոր ե-
րաժ է թէ Գերմանիոյ և Աւստ-
րիոյ կայսրը առաջիկայ Մայիս
ամսոյ 22ին ի Պառլէյ պիտի
գտնուին՝ Ռուսիոյ արքային
գահակալութեան 23 դ. տարե-
գարծին առթիւ:

— Յունաստանի կառավարու-
թիւնն արգելեր է՝ թատրոնի մը
մէջ Կրետոցի գաղթականաց ի-
նպատակ պատրաստեալ թատերա-
խաղի մը ներկայացումն:

— Ըստ նորագոյն տեղեկու-
թեանց Պէրլինի՝ Գերմանիոյ կա-
ռավարութեան համար Գրուրի և
այլ գործարանաց մէջ զինաշինու-
թիւնն մեծ փութով յառաջ կը-
տարուի մինչև իսկ գիշերները և
գործաւորաց թիւն աւելցած է:

— Փարիզի լրագրագրաց այս
տարի ձմեռային սաստիկաշունչ և
և դժնդակ աւուրց մէջ մինչև մէկ
միլիոն ֆրանք հաւաքելով՝ քառա-
սուն աւուրց համար պատասխարան
մը բացին և ինքնակցին հաղարա-
ւոր աղքատիկ ու անպատասխար
մարդիկ, տալով բնակութիւն հա-
գաւատ ու կերակուր:

— Սիպրիոյ երկաթուղեաց
չինութիւնը պիտի սկսի առաջիկայ
Մայիս ամսոյ մէջ, և 30000 մար-
դիկ պիտի աշխատին այս մեծ
գործին համար:

— Սփիւյէն հետեւեալը գը-
րեր են առ եւրոպական լրագիր
մը. — Պ. Բաշի Սերպիոյ նախա-
րարութեան զլուխ անցնելէ հե-
տէ բաւական մտատանջութիւն
կայ աստ: Զինուորական դատուց
մէջ հաւանական կը կարծուի պա-
տերազմ ընդդէմ Սերպիոյ: Գա-
նուրի զլուխ օր տմբութեանց հը-
րամանատարը մասնակցեցան Ֆէր-
տինաւո իշխանի նախագահու-
թեամբ տեղի ունեցած խորհըր-
դակցութեանց: Իշխանութեան
բարձրաստիճան վարիչներէն մին
ըստ թէ ի Սփիւ և ի Պէրլիաւ
պատերազմի տեղեկանք կան, ո-
րովհետեւ ի Սփիւ կը յուսան թէ

